

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Освітня програма	23750 Українська мова і література. Англійська мова і література
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	23750
Назва ОП	Українська мова і література. Англійська мова і література
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.01 Українська мова і література
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Ячменик Марина Михайлівна, Башманівський Олексій Леонідович, Мандич Тамара Михайлівна, Плотніков Євген Олександрович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	08.02.2024 р. – 10.02.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/71338>

Програма візиту експертної групи <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/72128>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Проаналізовані факти організації освітнього процесу підтверджують можливість підготовки бакалаврів на ОПП “23750 Українська мова і література. Англійська мова і література” у ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Аналіз ВСО, нормативної документації, відкритої інформації ЗВО, а також проведення зустрічей зі стейкхолдерами дозволяють стверджувати, що ОП відповідає критеріям акредитації, а виявлені слабкі сторони не применшують її значення та не справляють суттєвого впливу на якість її реалізації. Зміст ОП має чітку структуру, її обсяг відповідає вимогам щодо організації навчального процесу. ОП загалом забезпечує можливості здобувачам освіти набути необхідні загальні і фахові компетентності, соціальні навички, поєднувати навчання й дослідження, брати участь у заходах мобільності. Освітнє середовище у УжНУ є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти. Академічна спільнота університету прагне до формування високої культури якості та академічної доброчесності. Університет має необхідні матеріальні та технічні ресурси для реалізації освітнього процесу на ОП. Робоча група програми намагається максимально враховувати пропозиції всіх зацікавлених стейкхолдерів, що забезпечує постійний розвиток та вдосконалення ОП. У ЗВО та у межах програми реалізується система інформаційно-консультаційної, освітньо-наукової та соціально- психологічної підтримки академічного персоналу і здобувачів освіти.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильні сторони: 1) Розробники ОП активно залучають широке коло стейкхолдерів для удосконалення та корекції змісту ОП, що підтверджено протоколами засідань робочої групи ОП, участю респондентів у щорічних опитуваннях, відгуками учасників фокус-груп. 2) Навчання на ОП дозволяє здобувачам освіти набути широкий спектр соціальних навичок. 3) Наявність дієвих практик заохочення у межах внутрішньої системи професійного розвитку викладачів, спрямованої на підвищення викладацької майстерності, оволодіння новітніми методами навчання. 4) Якісне та зручне змістове наповнення сайту УжНУ та конкретно сторінки філологічного факультету, зручний доступ до нормативно-правової бази, своєчасне розміщення проєкту ОП та повнота інформації щодо чинної ОП і її реалізації.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони: 1) На думку ЕГ, програмні результати навчання потребують певної корекції. РН 8, РН 10 орієнтовані на формування низки професійних компетентностей, що сукупно відповідають одразу кільком різним трудовим функціям згідно зі стандартом вчителя ЗЗСО. У РН 3, 8, 9, 22 спостерігається змістове дублювання. 2) Відсутність ОК, безпосередньо спрямованого на її формування компетентності у використанні ІКТ у здобувачів освіти. 3) На думку ЕГ в ОК освітньої програми наявний дисбаланс на користь філологічних дисциплін, що не сприяє реалізації основної мети ОПП - підготовці майбутніх вчителів ЗЗСО. 4) Неунормованість розподілу навчального часу між курсовими роботами та ОК, в межах яких вони готуються. 5) Відсутні спільні вимоги до вибору на наповнення платформ та засобів електронного навчання, що може ускладнювати процес навчання для здобувачів освіти. 7) Здобувачі освіти демонструють обмежене розуміння поняття академічної доброчесності. 8) Тематичний діапазон публікацій НПП не завжди відповідає профілю навчальних дисциплін, які вони викладають. 9) Відгуки стейкхолдерів на проєкт ОП збираються переважно шляхом отримання листів електронної пошти. ЕГ рекомендує: 1) Під час наступного перегляду ОП розглянути можливість змістового розмежування РН 8, 10. Прибрати змістове дублювання схожих або ідентичних компетентностей у РН 3, 8, 9, 22. 2) Під час наступного перегляду ОП розглянути можливість введення обов'язкового ОК із нових інформаційних технологій. 3) Під час наступного перегляду ОП підвищити практичну професійну орієнтацію ОПП на підготовку вчителів ЗЗСО і відобразити це у змісті ОК. Зокрема, ЕГ рекомендує переглянути склад і обсяг деяких ОК, щоб підсилити фахову методичну спрямованість ОПП (збільшити кількість кредитів на методику викладання мов і зарубіжної літератури, ввести курсову з методики). 4) Під час наступного перегляду ОП унормувати навчальний час, що виділяється на підготовку курсових робіт та виділити їх як окремі ОК. 5) До кінця навчального року розглянути можливість уніфікації електронної складової навчального процесу шляхом використання єдиної платформи електронного навчання (наприклад, існуючої у ЗВО системи Moodle) для зручності учасників освітнього процесу. 7) До кінця навчального року провести анкетування здобувачів освіти та НПП з питань обізнаності та дотримання принципів академічної доброчесності. 8) Систематично посилювати публікаційну активність НПП у контексті публікацій, пов'язаних із профілем навчальних дисциплін.. 9) Під час наступного перегляду ОП розглянути можливість розширити спектр форм збирання відгуків на проєкт ОП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими

критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі, задекларовані в ОПП, загалом узгоджуються з місією і баченням стратегічного розвитку ЗВО, а надана у звіті СО інформація про відповідність ОПП зазначеним вище документам є достовірною. Так, мета ОПП («...підготовка кваліфікованого конкурентноспроможного фахівця – вчителя української мови і літератури, викладача закладу фахової передвищої освіти, вчителя англійської мови і зарубіжної літератури, який володіє ґрунтовними знаннями з фахових дисциплін та методик їх викладання, педагогіки, психології, сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у сфері діяльності в закладах ЗСО та фахової передвищої освіти, здатний до самоосвіти та постійного професійного вдосконалення відповідно до вимог сучасності та освітніх тенденцій.») відповідає місії ЗВО (підготовка «нової генерації фахівців, здатних забезпечити позитивні зміни в економіці регіону, професіоналів, які вміють комплексно поєднувати дослідницьку та підприємницьку діяльність...»), викладеній у п. Г. (с. 15) Концепції інноваційного розвитку ДВНЗ «Ужгородський національний університет» на 2015-2025 рр. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8662>), а також пріоритетам розвитку ЗВО, що, крім іншого, полягають у підготовці «...спеціалістів, які відповідають вимогам глобальної економіки і суспільства, рівню сучасних кваліфікаційних вимог і компетентностей...» (Концепції інноваційного розвитку ДВНЗ «Ужгородський національний університет» на 2015-2025 рр., с. 17).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Аналіз інформації, наявної у ВСО та на офіційній сторінці ЗВО, а також наданої під час проведення фокус-груп підтвердив, що до формулювання цілей, ПРН, компонентів змісту ОП «23750 Українська мова і література. Англійська мова і література» залучається широке коло стейкхолдерів, зокрема: 1) здобувачі освіти. Під час опитувань, наприклад, <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/69490>, проведеного у грудні 2023 р., здобувачі освіти вносять пропозиції, які в подальшому враховуються групою розробників програми. Під час фокус-групи здобувачі освіти підтвердили участь як у регулярних опитуваннях, спрямованих на з'ясування їх ставлення до навчання та надання пропозицій для корекції ОП (включно з корекцією цілей та ПРН), так і у безпосередньому спілкуванні з представниками робочої групи ОП. 2) академічний персонал ЗВО. Дотичні до ОПП представники академічного персоналу ЗВО висловлюють свої пропозиції щодо змісту ОПП на постійній основі на засіданнях дотичних кафедр, науково-методичної та вченої рад філологічного факультету, а також на зустрічах з гарантом і представниками робочої групи програми. На фокус-групі із представниками академічного персоналу було підтверджено інформацію, наведену у ВСО, щодо змін до ОК 20-22, здійснених на пропозиції НПП. 3) представники роботодавців. Під час фокус-групи директор директор Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти повідомив, що у новій редакції ОП було враховано його пропозицію щодо ширшого залучення здобувачів освіти до участі у неформальній освіті. Директор Ужгородського ліцею №5 Ужгородської міської ради Закарпатської області підтвердила увагу з боку розробників програми до її пропозиції щодо ширшого залучення вчителів ЗЗСО до підготовки здобувачів освіти. Моніторинг пропозицій представників роботодавців включає також онлайн-опитування, результати якого представлено на сайті ЗВО (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/69491>). Варто зазначити, що рецензія роботодавця М.Марусинець на ОП датована груднем 2023 р, в той час як поточну редакцію ОП затверджено у березні 2023 р. Гарант ОП пояснила таку ситуацію технічною помилкою, оскільки зазначена рецензія була отримана вже на проект ОП редакції 2024 р. Загалом, під час фокус-груп стейкхолдери демонстрували активну участь у корекції як змісту ОП, так і цілей та ПРН програми.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Розробники ОП на постійній основі реагують на тенденції розвитку спеціальності та вимоги до вчителів на сучасному ринку праці, враховуючи національний та регіональний контексти. Програмні результати навчання (у термінах програми - РН) зосереджені на наданні можливості здобувачам освіти оволодіти широким спектром професійних компетентностей, а також на розвиток соціальних навичок та загальних умінь, необхідних у майбутній професійній діяльності. Серед інших, ОП враховує такі сучасні тенденції розвитку галузі освіти, як: вміння добирати і застосовувати сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів (РН 8); здатність цінувати різноманіття та мультикультурність (РН 11); вміння творчо-критично мислити, творчо використовувати різні теорії й досвід (РН 18) тощо. Потреба у підготовці вчителів української мови у поєднанні з другою предметною спеціалізацією для ЗЗСО регіону, що здійснюється за ОПП, була підтверджена під час зустрічі з роботодавцями, зокрема, підкреслена директором Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти та викладачем Гуманітарно-педагогічного фахового коледжу Мукачівського державного університету. Представники

адміністрації ЗВО та розробники ОП підтвердили залучення інформації про споріднені програми партнерських ЗВО під час розробки та корекції ОП. Серед таких було зазначено Інститут україністики Пряшівського університету (Словачина), Загребський університет (Хорватія), Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича тощо. Досвід цих та інших ЗВО було враховано для корекції РН 3, 4, 7, 8 тощо.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за цією спеціальністю на момент проведення експертизи відсутній. Аналіз компонентів ОП, наприклад, «Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми» (ОП, стор. 17), «Матриці забезпечення програмних результатів навчання (РН) відповідними компонентами освітньої програми» (ОП, стор. 18), а також робочих програм ОК програми підтверджує відповідність РН вимогам НРК за рівнем магістра. При цьому РН освітньої програми орієнтовані на підготовку фахівця, кваліфікація якого відповідає вимогам дескрипторів всіх блоків НРК («знання» - РН 1, 2, 3, 4, 13; «уміння» - РН 5-8, 16, 17; «комунікація» - РН 11, 15; «відповідальність і автономія» - РН 8-10, 15, 17).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильні сторони та позитивні практики: розробники ОП у різні способи залучають широке коло стейкхолдерів для удосконалення та корекції цілей та ПРН програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабких сторін та недоліків у контексті Критерію 1 не виявлено

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Зважаючи на те, що ОП “23750 Українська мова і література. Англійська мова і література” узгоджується з місією і баченням стратегічного розвитку ЗВО; її цілі співвідносяться з вимогами до компетентностей фахівця відповідної спеціальності; в ОП враховані актуальні тенденції розвитку галузі та регіональні пріоритети; під час перегляду ОП беруться до уваги пропозиції широкого кола стейкхолдерів, ОП загалом відповідає Критерію 1. Всі підкритерії на достатньому рівні відповідають вимогам.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОП становить 240 кредитів ЄКТС, що повністю відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту». Обсяг ОК, що формують ЗК, СК та РН становить 180 кредитів ЄКТС (75%). Вибіркові компоненти займають 60 кредитів ЄКТС (25%). За напрямками підготовки та складовими ОП кредити розподіляються таким чином: ОК професійної підготовки 102,5 кредитів ЄКТС (42,7%), з них 12 кредитів ЄКТС (5%) - для педагогічних практик, 12 кредитів ЄКТС (5%) - для навчальних (фольклорної та діалектологічних) практик, 3 кредити ЄКТС (1,25%) -

підсумкова атестація. Цикл загальної підготовки налічує 50,5 кредитів ЄКТС (21%). Аналіз ОП та навчального плану підготовки здобувачів освіти підтверджує відповідність ОП вимогам чинного законодавства.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

На думку ЕГ ОП “23750 Українська мова і література. Англійська мова і література” дає можливість досягти визначених групою розробників ОП РН завдяки реалізації широкого спектру теоретичної та практичної підготовки за окремими освітніми компонентами. Навчальні дисципліни, включені до ОП, утворюють логічно структуровану, взаємопов'язану систему. В ОПШ освітні компоненти об'єднані у два цикли: ОК загальної підготовки, ОК професійної підготовки. ОП містить розділи практичної підготовки, підготовки курсових робіт та підсумкової атестації, а також вибіркові ОК. Практична підготовка передбачає 2 практики (пропедевтичну та виробничу у семестрах 6 та 8), підсумкова атестація передбачає складання двох комплексних кваліфікаційних іспитів: іспит з англійської мови, зарубіжної літератури та методик їх викладання; іспит з української мови, української літератури та методик їх викладання. Структурно-логічна схема ОП демонструє розподіл освітніх компонентів за роками та семестрами навчання. Аналіз “Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми” (ОП, с. 17) свідчить, що всі обов'язкові освітні компоненти формують певні загальні та спеціальні (фахові) компетентності, що розподіляються в залежності від специфіки ОК. Аналіз “Матриці забезпечення програмних результатів навчання (РН) відповідними компонентам освітньої програми” (ОП, с. 18) демонструє, що ОК включені до ОПШ спрямовані на досягнення ПРН і переважна більшість ПРН реалістично охоплена змістом програми. При цьому ЕГ вважає, що вказівки на те, що деякі РН досягаються під час кваліфікаційних іспитів є недоречними, оскільки основним завданням останнього є перевірка рівня сформованості компетентностей здобувачів освіти, а не формування таких компетентностей.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз змісту ОП та її ОК підтвердив, що вони відповідають предметній сфері визначеної для неї спеціальності 014 Середня освіта, спеціалізації 014.01 Середня освіта (Українська мова і література). Зміст ОП, передусім, орієнтований на підготовку вчителя, який працюватиме у ЗЗСО. Об'єктами вивчення і діяльності в межах ОП є освітній процес, українська мова, англійська мова, зарубіжна література, педагогіка та методика викладання відповідних дисциплін тощо. На предметну підготовку із сучасної української мови та історії української літератури відведено 43 кредити, предметну підготовку із англійської мови та історії зарубіжної літератури відведено 32,5 кредити, 11 кредитів відведено на дисципліни з методик викладання української мови, української літератури та зарубіжної літератури і методик викладання англійської мови, 6,5 кредитів відведено на психолого-педагогічні дисципліни, 24 кредити спрямовано на практичну підготовку. На думку ЕГ зазначений обсяг психолого-педагогічної та методичної підготовки мірою зміщує акцент на на філологічну підготовку підготовку здобувачів освіти. Варто зазначити, що на потребі розширити психолого-педагогічну складову ОП наголошували представники всіх груп стейкхолдерів ОП. Крім того, незважаючи на наявність ФК та РН, що зазначають компетентність у використанні ІКТ як один із пріоритетів підготовки здобувачів освіти за ОП, у програмі немає окремого ОК, безпосередньо спрямованого на її формування. ЕГ вважає, що ОП виграла б від введення обов'язкового ОК із нових інформаційних технологій, що сприяло б кращому досягненню цілей і програмних результатів навчання. У контексті професійної підготовки здобувачів освіти звертає на себе увагу також процедура написання курсових робіт. Такі роботи готуються у межах відповідних ОК (12 “Сучасна українська мова” та 13 “Історія української літератури”) і є їх частиною. Окремі години на їх підготовку за НП не передбачено. Під час фокус-групи начальник навчальної частини зазначив, що ЗВО передбачає 1 кредит ЄКТС на підготовку курсової роботи, проте у робочих програмах відповідних ОК це не знаходить свого відображення. Водночас ЕГ вважає, що ОП виграла б від поширення практики написання курсових робіт на ОК психолого-педагогічного спрямування, з огляду на фокус підготовки фахівців за ОП.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Процедура вибору студентами вибіркового дисциплін регулюється «Положенні про організацію освітнього процесу» (<http://surl.li/uvcv>) (п. 6.4.) та «Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у ДВНЗ УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22963>). Перелік дисциплін вільного вибору наведено на сторінці ОП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/70745>). Перелік сформовано за загальноуніверситетським та кафедральними каталогами. Частина вибіркового компонентів становить 60 кредитів ЄКТС (25%), що відповідає Закону України “Про вищу освіту”. Вибіркові ОК розподіляються на два блоки: (а) 12 кредитів ЄКТС (5%, 4 ОК) належать до загальноуніверситетського циклу і вивчаються у 3-6 семестрах; (б) 48 кредитів ЄКТС (20%, 12 ОК) належать до кафедрального каталогу і вивчаються у 3-8 семестрах. Фокус-група зі здобувачами вищої освіти за ОПШ продемонструвала, що вони обізнані з принципами формування

індивідуальної освітньої траєкторії. Студенти підтвердили, що у них є можливість попередньо ознайомитися зі змістом вибіркових дисциплін та подати заяву щодо їх вибору у електронному вигляді за допомогою онлайн-форм. Наприкінці семестру формується перелік вибіркових дисциплін на наступний рік і доводиться до відома здобувачів освіти. Здобувачі освіти не обмежуються у виборі ОК. Формування індивідуальної освітньої траєкторії здійснюється також шляхом участі у заходах академічної мобільності, курсах неформальної та інформальної освіти, наукових гуртках, вибору тем курсових робіт тощо.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП й навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів. Така підготовка здійснюється згідно з Положенням про практику студентів ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11775>). Практична підготовка здійснюється через ОК 27-30, що становить 24 кредити (по 12 на філологічні та педагогічні практики). Педагогічна складова практичної підготовки складається з пропедевтичної педагогічної практики (4,5 кредитів, 6 семестр) та педагогічної практики (7,5 кредитів, 8 семестр). Мета практик – отримати здобувачами освіти досвіду практичної роботи за фахом, закріплення теоретичних знань, здобутих у процесі навчання, удосконалення вмінь і навичок, необхідних для прийняття самостійних дидактичних рішень під час навчання учнів ЗЗСО. Аналіз програм практик дає підстави стверджувати, що їх зміст загалом дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Так, проаналізувавши матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам ОП встановлено, що ОК 29 та 30 відповідають майже всім ЗК та ФК, а також ІК. Роботодавці підтвердили регулярні контакти із робочою групою ОП щодо формулювання цілей та завдань практичної підготовки відповідно до потреб ринку праці. Бази практики включають провідні ЗСО регіону. Базу проходження практики здобувач може обрати самостійно. Водночас, спираючись на побажання стейкхолдерів, ЕГ констатує, що ОП виграла б завдяки розширенню обсягу практичної педагогічної підготовки здобувачів освіти. На такій потребі наголошували представники всіх груп стейкхолдерів ОП.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

В ОП передбачено формування загальних компетентностей, за допомогою яких можна розвинути лідерські якості, вміння працювати в команді, брати на себе відповідальність. Розмаїття практик сприяє розвитку здібностей комунікувати, будувати стосунки з дитячим колективом, вчителями та адміністрацією. ОК 3, 4, 5, 11 та інші забезпечують здатність гнучко використовувати мову в різних ситуаціях спілкування, уміло добирати мовні ресурси для запобігання конфліктних ситуацій. Так, контент ОК «Практикум з англійськомовної професійної комунікації» сприяє формуванню якісних комунікативних навичок та міжкультурному діалогу, ОК «Основи риторики та виразне читання» сприяє формуванню здатності самостійно й відповідально працювати над підвищенням свого фахового розвитку через майстерність публічних виступів, знання різних форм подачі інформації, самоосвіти. ЕГ відзначає велику кількість здобувачів ОП, які пройшли різні курси, а саме: «Емоційний інтелект», «Ключові уміння 21-го століття», «Тайм-менеджмент: як ефективно планувати та жити», «Soft Skills – конкурентна перевага для успішного майбутнього», «Медіаграмотність: практичні навички», «Інформаційна гігієна під час війни», «Критичне мислення для освітян» (<http://surl.li/qnctm>), які дозволяють їм виробити соціальні навички. ЕГ переконала, що методи навчання, які використовують під час занять, сприяють формуванню навичок роботи в команді; врахування регіональної специфіки в освітній діяльності дає змогу набутти навичок толерантного спілкування в поліетнічному і полікультурному середовищі.

7. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Розробниками ОП загалом враховано вимоги професійного стандарту за професіями "Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти", "Вчитель закладу загальної середньої освіти", "Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)" (наказ Міністерства освіти і науки України №2736 від 23.12.2020). ЗК ОП корелюють із ЗК, визначеними у стандарті, зокрема: ЗК 1 ОП - ЗК.01 стандарту (громадянська компетентність); ЗК 5, ЗК 6 ОП - ЗК.02 стандарту (соціальна компетентність); ЗК 2 ОП - ЗК.03 стандарту (культурна компетентність); ЗК 7-9 ОП - ЗК.04 стандарту (лідерська компетентність); ЗК 10 ОП - ЗК.05 стандарту (підприємницька компетентність). Фахові компетентності, зазначені в ОП корелюють з компетентностями кожної групи трудових функцій стандарту та професійних компетентностей, що входять до них. РН дозволяють сформувати ключові професійні компетентності вчителя, зокрема мовно-комунікативну (РН 13, 14, 15, 21); предметно-методичну (РН 3, 8, 9, 22); інформаційно-цифрову (РН 8, 17); психологічну (РН 2, 10); емоційно-етичну (РН 11, 12, 22); інклюзивну (РН 4); організаційну (РН 4); оцінювально-аналітичну (РН 20); рефлексивну (РН 8); здатність до навчання впродовж життя (РН 15) тощо. Варто зазначити, що у ПРН не знаходять свого відображення здоров'язбережувальна та прогностична компетентності, що передбачені стандартом вчителя ЗЗСО. Водночас, вони вказані у переліку фахових компетентностей випускників ОП (ФК 2 та ФК 5). На думку ЕГ, РН потребують певної корекції. Деякі РН одночасно поєднують значну кількість різноспрямованих завдань. Так, РН 8, РН 10 орієнтовані на формування низки професійних компетентностей, що сукупно відповідають одразу кільком різним трудовим функціям згідно зі стандартом вчителя ЗЗСО. Крім того, у РН 3, РН 8, РН 9 та РН 22 наявне змістове дублювання у контексті вміня

застосовувати на практиці знання методик навчання. У РН 7 варто уточнити формулювання, оскільки за суттю йдеться про “дотримання”, а не “застосування” стандартів. РН 19 частково стосується формування компетентності у редагуванні та перекладі, що не є об'єктом підготовки фахівців зі спеціальності ОП.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОП, НП, робочих навчальних планів, зокрема годин, відведених на опанування кожної теми, засвідчує, що обсяг фактичного навантаження здобувачів є оптимальним для досягнення ПРН і відповідає нормам, викладеним у «Положенні про організацію освітнього процесу» (<http://surl.li/uvcv>). Проаналізувавши зміст ОП та НП, ЕГ пересвідчилась, що аудиторне навантаження є відповідним для досягнення цілей ОП і підтверджує достовірність фактів, викладених у відомостях самооцінювання: у загальному обсязі ОП (7200 год. / 240 кредитів ЄКТС) 43 % (2582) – аудиторне навантаження, 48 % (4618) – самостійна робота, 9 % (4618) – індивідуальна робота, що не створює перевантаження здобувачів освіти. Тижневе навантаження складає: від 25 до 26 годин для здобувачів денної форми навчання, що не суперечить Положенню про організацію освітнього процесу в ЗВО. Обсяг і зміст самостійної роботи вказано у робочих програмах навчальних дисциплін. ОК викладаються послідовно та логічно і не призводять до фактичного часового, психологічного або фізичного перенавантаження здобувача, про це ЕГ переконалась під час проведення фокус-груп із здобувачами та про що свідчать результати опитування та анкетування здобувачів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/69490>).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою не здійснюється

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильних сторін ЕГ не зафіксовано, оскільки ОП за Критерієм 2 не вирізняється конкретними особливостями, що зумовлюють її переваги, а наявні є нормою і відповідають Критерію 2.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони: 1) На думку ЕГ, програмні результати навчання потребують певної корекції. РН 8, РН 10 орієнтовані на формування низки професійних компетентностей, що сукупно відповідають одразу кільком різним трудовим функціям згідно зі стандартом вчителя ЗЗСО. У РН 3, 8, 9, 22 спостерігається змістове дублювання. 2) Відсутність ОК, безпосередньо спрямованого на її формування компетентності у використанні ІКТ у здобувачів освіти. 3) На думку ЕГ в ОК освітньої програми наявний дисбаланс на користь філологічних дисциплін, що не сприяє реалізації основної мети ОПП - підготовці майбутніх вчителів ЗЗСО. 4) Неунормованість розподілу навчального часу між курсовими роботами та ОК, в межах яких вони готуються. ЕГ рекомендує під час наступного перегляду ОП: 1) Розглянути можливість змістового розмежування РН 8, 10. Прибрати змістове дублювання схожих або ідентичних компетентностей у РН 3, 8, 9, 22. 2) Розглянути можливість введення обов'язкового ОК із нових інформаційних технологій. 3) Підвищити практичну професійну орієнтацію ОПП на підготовку вчителів ЗЗСО і відобразити це у змісті ОК. Зокрема, ЕГ рекомендує переглянути склад і обсяг деяких ОК, щоб підсилити фахову методичну спрямованість ОПП (збільшити кількість кредитів на методику викладання мов і зарубіжної літератури, ввести курсову з методики). 4) Унормувати навчальний час, що виділяється на підготовку курсових робіт та виділити їх як окремі ОК.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

На думку ЕГ ОП, що акредитується, відповідає Критерію 2. ОП якісно структурована. Освітні компоненти складають логічну взаємопов'язану систему та дозволяють досягти цілей і ПРН. Зміст ОПП відповідає визначеній предметній області. Здобувачі мають можливість формувати індивідуальну траєкторію освіти через вибіркові освітні компоненти та інші інструменти. Водночас слабкі сторони ОПП, що стосуються, передусім, певної обмеженості у формуванні компетентності в ІКТ та методиці навчання не є критичними і можуть бути усунені у процесі корекції та оновлення програми. На думку ЕГ всі підкритерії цілком відповідають вимогам

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Набір вступників на навчання за цією ОП в УжНУ здійснюється централізовано приймальною комісією згідно з діючими «Правилами прийому» (<http://surl.li/mgrpj>), які розроблені Приймальною комісією ЗВО відповідно до норм українського законодавства у сфері вищої освіти та затверджені рішеннями Вченої ради та наказами ректора. Документ охоплює 14 розділів, що віддзеркалюють усі етапи вступної кампанії, строки реєстрації заяв, організацію та проведення конкурсного відбору, спеціальні умови участі у вступній кампанії, рейтингові списки та рекомендацію до зарахування й інші необхідні для правил прийому складники. Вступ на навчання за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література) мають право особи, які здобули повну загальну середню освіту, або освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста / освітній ступінь молодшого бакалавра / освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра. При поданні заяви обов'язковим є написання мотиваційного листа, який розглядає відбіркова комісія факультету без присвоєння їм конкурсних балів. За однакових конкурсних балів для впорядкування рейтингового списку вступників використовується пріоритетність заяв, за однакових пріоритетностей – результати розгляду мотиваційних листів. Особи, які навчаються у ДВНЗ «УжНУ», мають право на навчання одночасно за декількома ОП, а також у декількох ЗВО. Отже, Правила прийому на навчання в ДВНЗ «УжНУ» чіткі, зрозумілі, забезпечують вступників усією необхідною інформацією про вступ, не містять дискримінаційних положень та не суперечать Законам України «Про освіту» та «Про вищу освіту».

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

«Правила прийому до УжНУ» враховують специфіку прийому на навчання за цією ОП, зокрема, прийом вступників на навчання проводиться на конкурсній основі за результатами НМТ (або ЗНО 2020-2021 рр). Оприлюднення поточних рейтингових списків вступників здійснюється на офіційному сайті на підставі даних, внесених до ЄДЕБО. Абітурієнтам освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста / освітнього ступеня молодшого бакалавра / освітньо-професійний ступеня фахового молодшого бакалавра) дозволяється перезарахувати кредити ЄКТС не більше 120 кредитів ЄКТС. Усі правила вступу ОП проходять обговорення на кафедрах та факультеті. За останні роки змін, викликаних особливостями програми, не відбувалося. Зустріч із заступником відповідального секретаря приймальної комісії І. Стерчо підтверджує, що умови та правила прийому на ОП визначаються вимогами МОН України. Отже, експертна група констатує, що ЗВО належним чином регулює ті питання прийому на навчання за ОП, що перебувають у сфері компетенції університету.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти отриманих у інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, регулюється такими документами: «Положення про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «УжНУ»» (<http://surl.li/cxtwt>), «Положення про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у ДВНЗ «УжНУ»» (<http://surl.li/lzooa>) та «Положення про порядок перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці у ДВНЗ «УжНУ»» (<http://surl.li/badzm>). Означені документи відкриті для всіх учасників освітнього процесу й розміщені на вебсторінці Інфо-Центру за покликанням (<http://surl.li/giacf>). Згідно з п. 4.1. Положення про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у ДВНЗ «УжНУ»» (<http://surl.li/lzooa>) визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва із закладами-партнерами здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS або з використанням системи оцінювання навчальних здобутків студентів, прийнятої у країні ЗВО партнера; згідно з п. 4.3. результати підсумкової атестації студентів у період навчання у закладі-партнері представляються за шкалою, прийнятою у вищому навчальному закладі-партнері, і переводяться у шкалу, прийняту у ДВНЗ «УжНУ». У розділі 3 Положення чітко і зрозуміло визначено порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС; п. 3.7. розділу містить інформацію про підготовку документів для визнання набутих результатів навчання; п. 3.8. – про розгляд і рішення щодо визнання здобутих результатів навчання й ін. Означені документи, на думку ЕГ, відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні. Ці документи є у вільному доступі (<http://surl.li/giacf>). Відповідно до

положень, освітні компоненти перезараховує декан факультету за заявою ЗО, за погодженням із завідувачами кафедр, кадровий склад яких забезпечує викладання цих освітніх компонентів. Підставою перезарахування є документи здобувача про попередню здобуту ним освіту: академічна довідка, додатки до диплома про вищу освіту, витяги з навчальної картки здобувача вищої освіти. Під час роботи з фокус групами було встановлено, що перезарахування ОК на ОП «Українська мова і література. Англійська мова і література» мали місце. Також ЕГ встановила, що ЗО ознайомлені з можливостями визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО, відповідними Положеннями, усвідомлюють послідовність дій у випадку потреби визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та дотримуються під час реалізації освітньої програми. Як зазначено у звіті про самооцінювання, ЗВО керується «Положенням про порядок визнання в «УжНУ» результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» (<http://surl.li/badzh>). Процедура зарахування результатів відбувається за заявою здобувача до керівника структурного підрозділу з проханням визнати результати навчання. Декан факультету формує предметну комісію, яка вивчає можливість визнання таких результатів. До цієї комісії входять: гарант ОП та/або завідувач кафедри, два викладачі, один із яких забезпечує викладання відповідної дисципліни. Комісія приймає рішення про повне чи часткове зарахування ЗО певного ОК, або ж про відмову в зарахуванні результатів неформального та/або інформального навчання. НПП, які передбачають можливості неформальної та/або інформальної освіти під час оцінювання освітнього компонента, зазначають це в робочій програмі ОК. Визнання таких результатів навчання дозволяється для ОК, які починають викладатися з 2-ого семестру, щоб у випадку невизнання результатів навчання здобувач зміг пройти підготовку з відповідного ОК в повному обсязі. Загальний обсяг компонентів ОП, який може бути визнаний за підсумками неформальної та/або інформальної освіти, не може перевищувати 25 % загального обсягу відповідної програми. Передбачено також зарахування студентам балів до підсумкового рейтингу за здобуті знання на онлайн-платформах відповідно до Положення (<http://surl.li/badzh>), за умови зазначення про це в робочій програмі ОК. Зокрема: ОК9. Історія зарубіжної літератури («Як читати складні модерністські та постмодерністські твори»), ОК13. Історія української літератури («Осмислені й переосмилені»), ОК14. Українська усна народна творчість та народознавство («Знай свою Україну. Різдво»), ОК30. Педагогічна практика («Успішне вчителювання – прості рецепти на щодень», «Шкільне життя онлайн», «Школа для всіх», «Підвищення кваліфікації педагогічних працівників: нові вимоги і можливості», «Впровадження інновацій в школах», «Вчителі 2.0: онлайн-курс із професійного розвитку та наставництва»); «Медіаграмотність» («Медіаграмотність: практичні навички»). Під час зустрічі зі ЗО ЕГ з'ясувала, що викладачі інформують здобувачів про можливість отримання додаткових балів у неформальній освіті. Сертифікати ЗО про отримання неформальної освіти розміщені на вебсторінці Інфо-Центру (<http://surl.li/lzrq1>). ЗО підтвердили, що отримували окремі бали до підсумкового рейтингу з дисциплін, зазначених у звіті. НПП на зустрічі з ЕГ підтвердили, що обізнані з механізмами визнання результатів неформальної освіти. ЕГ засвідчує наявність сертифікатів здобувачів: <http://surl.li/qnctm>. ЗО схвально оцінюють практику використання неформальної освіти в освітньому процесі, про що свідчать результати опитування (<http://surl.li/qncuc>).

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильних сторін ЕГ не зафіксовано, оскільки ОП за Критерієм 3 не вирізняється конкретними особливостями, що зумовлюють її переваги, а наявні є нормою і відповідають Критерію 3.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабких сторін не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Зважаючи на наведені сильні сторони і позитивні практики, а саме відповідність правил прийому на навчання, процедури вступу, впровадження академічної мобільності і визнання результатів неформальної та інформальної освіти нормативним вимогам у повній мірі, а також міжнародна співпраця УжНУ саме за цією ОП стали ключовими при оцінюванні за критерієм 3. ЕГ дійшла висновку, що ОП відповідає Критерію 3 за рівнем В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Відповідно до п. 5 «Положення про організацію освітнього процесу» (<http://surl.li/uvcv>) до форм організації освітнього процесу за ОП віднесено навчальні заняття (лекції, практичні, консультації), самостійну роботу, практичну підготовку, контрольні заходи (модульна контрольна робота), атестацію. Навчання здійснюється за денною та заочною ф.н. Аналіз ОК, зустрічі з гарантом, НПП, ЗО засвідчили перевагу таких методів, як: пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладу, пошуковий метод, дискусійний метод, дослідницький метод, використання застосунків Google для онлайн-тестування, метод педагогічного експерименту, дискурс-аналіз, наукові диспути та інші, які дозволяють здобувачеві вільно висловлювати думку, репрезентувати власні ідеї, вести аргументовану дискусію, допомагають сформувати власну позицію щодо окресленої проблеми. Методи та форми навчання ОП вільно обираються та використовуються НПП згідно з метою, завданнями, темою, ПРН ОП та компетентностями. Практична підготовка здобувачів, яка здійснюється в університеті забезпечує практичну реалізацію знань та умінь, здобутих під час теоретичних занять. Досягненню ПРН здобувачів сприяє система контрольних заходів. Реалізація студентоцентрованого підходу у навчанні за ОП відбувається відповідно до «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти Державного вищого навчального закладу «УжНУ»» (<http://surl.li/bafid>), яке передбачає студентоцентроване навчання, викладання та оцінювання, створення сприятливих умов для академічної мобільності студентів і викладачів тощо. Реалізація даного підходу відбувається через вільний вибір форм і методів навчання та викладання. У процесі викладання ОК враховуються пропозиції ЗО щодо змісту і наповнення окремих тем. В умовах воєнного часу використовуються технології дистанційного навчання, платформа MOODLE (<http://surl.li/lqxcv>) та інші засоби інформаційно-комунікаційного зв'язку. Процес навчання зі ЗО, які перебувають за кордоном, здійснюється через Moodle, Google Meet, Zoom тощо, про що зазначено на зустрічі з НПП і гарантом, і цілком задовольняє освітні потреби, що підтвердили на зустрічі ЗО. Водночас, в межах ОП відсутні спільні вимоги до вибору на наповнення платформ та засобів електронного навчання, що може ускладнювати процес навчання для здобувачів освіти. Відповідно до принципів академічної свободи НПП самостійно формують програми ОК з урахуванням матриць відповідності та забезпечення ОП; вільно обирають методи навчання і викладання з огляду на специфіку занять, потреби ЗО, результатів своїх наукових досліджень, підвищення кваліфікації та стажування. У ЗВО діє відділ моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, який раз у семестр здійснює опитування здобувачів щодо рівня задоволення технологією навчання і викладання (<http://surl.li/mrdzh>). Результати засвідчують високий рівень задоволеності здобувачів рівнем викладання та змістом теоретичної і практичної складової освітнього процесу за ОП.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

На зустрічах зі здобувачами освіти та академічним персоналом ЕГ переконалася, що усі учасники освітнього процесу мають доступну і зрозумілу інформацію щодо цілей, змісту та ПРН, порядку і критеріїв оцінювання, форми контролю кожного освітнього компоненту. Про очікувані РН у межах кожного ОК, на першому занятті інформує викладач, що забезпечує викладання ОК. ЗО мають доступ до системи навчання з використанням дистанційних технологій (<http://surl.li/qndnh>), можливість доступу платформи MOODLE надається усім учасникам освітнього процесу. Інформація щодо цілей, змісту, очікуваних ПРН, критеріїв оцінювання за ОК наводиться у робочих програмах дисциплін. ЗО мають повний вільний доступ до навчальних матеріалів, завдань для самостійного вивчення, переліку питань гарантованого рівня контролю знань, рекомендацій щодо організації роботи. НПП є відкритими до діалогу та співпраці із ЗО, у випадку запитань надають вичерпну інформацію. Кожен ЗО може отримати індивідуальне консультування викладача, безпосередньо під час консультації на кафедрі, через електронну скриньку (Viber, Messenger). ЗО ознайомлюються з метою, змістом та очікуваними РН, порядком та критеріями оцінювання вже на першому занятті з відповідної ОК: викладач обов'язково усно пояснює наповнення і умови опанування ОК, демонструє сайт філологічного факультету УжНУ, на якому розміщено ОП (<http://surl.li/qndny>), навчальні плани (<http://surl.li/qndoh>; <http://surl.li/qndoo>), робочі програми (<http://surl.li/qndpe>), методичні матеріали (<http://surl.li/qndpl>) де розміщена інформація про зміст, цілі ОК, їх обсяг, форми контролю, зміст та строки виконання завдань. Також на першій лекції здобувачів скеровують до електронного репозитарію «УжНУ» (<http://surl.li/pxwdb>), у якому представлена наявна навчально-методична та наукова продукція викладачів. На початку семестру НПП долучають ЗО до відповідних курсів на платформі Moodle (<http://surl.li/qndqe>), у межах яких вони отримують доступ до інформації за ОК. Забезпечують академічну свободу ЗО студентоцентровані методи і форми навчання і викладання. «Положення про організацію освітнього процесу в УжНУ» (<http://surl.li/uvcv>) передбачає право НПП самостійно формувати програму вивчення дисциплін, змінювати її, обирати методи та засоби навчання, що забезпечують якість освітнього процесу, проводити заняття із

застосуванням сучасних навчальних технологій. Виконавці ОП також проводять індивідуальні консультації із 30 упродовж усього періоду навчання відповідно до складених на кафедрах графіків консультацій.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Зміст ОП передбачає поєднання навчання й досліджень 30, що регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в «УжНУ» (<http://surl.li/uvcv>), яке спрямоване на організацію наукової діяльності здобувачів і забезпечує підтримку їхніх наукових ідей, інновацій, обмін знаннями. Навчання на ОП поєднується з науковою діяльністю у процесі виконання 4 курсових робіт, викладання ОК НПП з використанням проєктно-дослідницького методу, різних аналітичних методів, методу проблемного викладу, методу проєктів, проблемно-пошукового методу, контекстного навчання та інших. Під час написання тез і виступах на наукових конференціях: «Актуальні проблеми філології та журналістики» (<http://surl.li/qndss>, <http://surl.li/mjnaw>); «Наукова конференція студентів та аспірантів філологічного факультету» (<http://surl.li/qndtm>, <http://surl.li/qndtu>). За матеріалами конференцій опубліковано збірники праць «Студії з філології та журналістики» (<http://surl.li/qnduc>, <http://surl.li/qnduh>, <http://surl.li/qnduo>). 30 підтвердили, що дослідницька робота 30 відбувається у межах шести наукових гуртків (<http://surl.li/qndux>, <http://surl.li/mjdhc>). На факультеті функціонує «Рада молодих учених» (<http://surl.li/qndvh>) та «Наукове товариство студентів та аспірантів» (<http://surl.li/qndvu>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Зміст робочих програм, силабусів навчальних дисциплін, практик, тематики курсових робіт, а також лекційні курси, інструкції до лабораторних робіт періодично оновлюються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу». Процедура оновлення змісту ОК є обов'язковою і контрольованою університетськими структурами контролю забезпечення якості освіти та регулюється «Методичними рекомендаціями до складання РП ОК». Змістове наповнення освітніх компонентів визначається також «Положенням про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд ОП в ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/ahmfz>), «Положенням про моніторинг якості освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/msnri>) та «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/bafid>). На філологічному факультеті діє науково-методична комісія (<http://surl.li/qnfdj>). НПП працюють над змістовим наповненням робочих програм ОК, удосконаленням лекційних та практичних занять, готують навчально-методичні матеріали. НПП систематично опрацьовують найновіші джерела, беруть участь у підвищенні кваліфікації, стажуваннях. Змістове і методичне оновлення ОК, ВК відбувається через впровадження в науковий процес нового досвіду, набутого в результаті стажування, зокрема: О.Тиховська під час стажування (<http://surl.li/mjctd>) у Північному університетському центрі (Бая-Маре, Румунія; 2021 р.,) вивчала європейську методіку викладання дисциплін літературознавчого циклу, особливості застосування сучасних методик під час дистанційного навчання студентів, що сприяло покращенню ОК 10, 14, 27; Н.Венжинович, І.Сабадош, А.Галас, О.Пискач, О.Харківська; О.Кузьма, Е.Балла, О.Ігнатюк, О.Товт та ін. досліджували особливості застосування сучасних освітніх методик і технологій, що покращило ОК, викладання яких НПП забезпечують (<http://surl.li/msotp>; <http://surl.li/qnfep>). Зміст ОК оновлюється з урахуванням результатів наукових досліджень НПП і їхніх публікацій (<http://surl.li/qnfez>), нових досягнень у педагогіці і філології, урахуванням чинних ОП, досвіду укр. та закордонних ЗВО, найновішої наукової та навчально-методичної літератури, пропозицій та зауважень здобувачів, стейкхолдерів (<http://surl.li/qnfff>) тощо.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Відповідно до «Стратегії інтернаціоналізації ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/bafzd>) та «Положення про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/pdwiv>) відбувається постійний перегляд та оновлення освітніх компонентів ОП. Кафедри співпрацюють із ЗВО Угорщини, Словаччини, Польщі, Румунії тощо, проводять спільні наукові заходи (<http://surl.li/luikd>, <http://surl.li/msotp>). Про можливість акад. мобільності здобувачі дізнаються в Telegramі, або на сайті Відділу міжнародних зв'язків (Erasmus+). Під час зустрічей ЕГ було підтверджено, що участь в обміні брали ЗО: Ігнат Х., Гарайдич М., Частухіна С., Кохан Л. (<http://surl.li/qncnw>), Олашин В. (<http://surl.li/qncof>), Зубець А., Ярова В. (<http://surl.li/qncok>). Також ЗО Ігнат Х., Частухіна С., Кохан Л. підтвердили, що брали участь у розмовних курсах Paper Airplanes (<http://surl.li/qncou>) та UCLan (<http://surl.li/qncpe>). ЕГ переконалася, що НПП та ЗО мають доступ до міжнародних програм Еразмус+, програм DAAD, IREX, UGRAD та ім. Фулбрайта. На сторінці «Міжнародна співпраця» сайту Інфоцентру подано угоди про співпрацю (<http://surl.li/mamjw>) із закордонними ЗВО та НДІ: Слов'янський інститут Академії наук Чеської Республіки (Прага, Чехія), Пряшівський університет у м. Пряшів (Словацька Республіка) та ін. Проаналізувавши сайт університету ЕГ встановила, що про можливість акад. мобільності ЗО дізнаються на сторінці Відділу міжнародних зв'язків. Інформація про участь в обміні висвітлюється на сторінках «Медіа центру»: <http://surl.li/qncnw>, <http://surl.li/qncof>. На сайті університету розміщені всі сертифікати академічної мобільності ЗО (<http://surl.li/qncpe>). На зустрічі ЗО запевнили, що своєчасно отримують інформацію про можливість академічного обміну. Водночас, у межах ОП

академічна мобільність здійснюється переважно у контексті короткотривалих молодіжних обмінів. Практики академічної кредитної мобільності є обмеженими.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильних сторін не виявлено, оскільки ОП за Критерієм 4 не вирізняється конкретними особливостями, що зумовлюють її переваги. З позитивних практик можемо відзначити, що форми, методи навчання і викладання сприяють заявленим в ОП цілям та результатам навчання і відповідають студентоцентрованому підходу та принципам академічної свободи, сприяють досягненню ПРН і формуванню компетентностей, що підтверджують ЗО. Створена система міжнародної співпраці та інтернаціоналізації освіти в ЗВО дозволяє реалізовувати академічну мобільність ЗО і НПП. Під час реалізації ОП забезпечується поєднання навчання і наукового дослідження. Все це цілком відповідає Критерію 4.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: 1) Відсутні спільні вимоги до вибору на наповнення платформ та засобів електронного навчання, що може ускладнювати процес навчання для здобувачів освіти. 2) В межах ОП академічна мобільність здійснюється переважно у контексті короткотривалих молодіжних обмінів. Водночас практики академічної кредитної мобільності є обмеженими. ЕГ рекомендує: 1) До кінця навчального року розглянути можливість уніфікації електронної складової навчального процесу шляхом використання єдиної платформи електронного навчання (наприклад, існуючої у ЗВО системи Moodle) для зручності учасників освітнього процесу. 2) Враховуючи географічне розташування навчального закладу і численні договори із закордонними партнерами, рекомендується протягом навчального року реалізувати серію інформаційних заходів для зацікавлення більшої кількості здобувачів вищої освіти здійснювати академічну кредитну мобільність.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОП відповідає критерію 4 (підкритеріям 4.1, 4.3, 4.4 повністю, підкритерію 4.2, 4.5. - частково. Установлено, що форми та методи навчання на ОП сприяють досягненню заявлених цілей і результатів навчання. ЗО своєчасно, в доступній і зрозумілій формі отримують інформацію про цілі, зміст та програмні результати навчання, порядок і критерії оцінювання в межах окремих ОК. НПП щорічно оновлюють змістове наповнення ОК зважаючи на набутий науковий і практичний досвід. ЗВО здійснює опитування ЗО щодо задоволеності якістю викладання ОК, форм та методів навчання, які використовуються. Використання різнопланових систем електронного навчання на ОП має бути уніфіковано для зручності ЗО (підкритерій 4.2).. Програма запрошення гостьових лекторів з іноземних ЗВО носить фрагментарний характер і може бути реалізована більш системно, зважаючи на кількість іноземних партнерів ЗВО (підкритерій 4.5). Вирішальними в оцінюванні цієї ОП за Критерієм 4 на рівні відповідності "В" стали підкритерії 4.1, 4.3, 4.4 , які цілком відповідають вимогам; підкритерії 4.2, 4.5. загалом відповідають вимогам. Пропозиції ЕГ щодо удосконалення ОП за Критерієм 4 мають рекомендаційний характер та не перешкоджають провадженню якісного освітнього процесу за ОП і можуть бути реалізовані протягом 2024-25 н.р.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Контроль і оцінювання ПРН здобувачів відбувається на основі нормативних документів, зокрема відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>) форми контрольних заходів навчальних дисциплін ОП відображені в робочих програмах та навчально-методичних матеріалах <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/70731>). Оцінювання навчальних дисциплін здійснюється на основі Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в УжНУ <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952>, Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та

екзаменаційну комісію в ДВНЗ «УжНУ» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11070> з дотриманням норм академічної доброчесності згідно з Положенням про академічну доброчесність в УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>). Кредити перезараховуються на основі Положення про порядок перезарахування кредитів для учасників програм академічної мобільності (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/21266>). Під час зустрічі з ЕГ здобувачі поінформували, що під час першого заняття НПП повідомляють про форми контрольних заходів і критерії оцінювання. Також усю інформацію за потреби вони можуть перевірити на сайті в оприлюднених РП ОК.Оцінювання здійснюється за 100-бальною системою, предметом оцінювання є рівень досягнення ПРН, передбачених освітньою програмою. У робочих програмах ОК подано вичерпні критерії оцінювання різних видів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти, методи оцінювання, розподіл балів із дисципліни, шкала оцінювання, засоби діагностики результатів навчання. Також додатково прописано критерії оцінювання модульної контрольної роботи та виду підсумкового контролю. Засобами оцінювання є: залік/іспит, контрольна робота, поточне оцінювання, виконання тестових завдань тощо та ін. У робочих програмах дисциплін наявні примітки щодо можливості врахування результатів навчання у неформальній освіті (участь в олімпіадах, майстер-класах, вебінарах, тренінгах тощо). Також здобувачі освіти повідомили, що за потреби завжди можуть звернутися до НПП за роз'ясненням отриманої оцінки. Отже, оцінювання результатів навчання здобувачів за даною ОП базується на принципах об'єктивності, системності, плановості, єдності вимог, прозорості, доступності та зрозумілості методики оцінювання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю не затверджено. Атестація здобувачів вищої освіти ОП що акредитується здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>). Формою підсумкової атестації визначено кваліфікаційний іспит із сучасної української мови та методики викладання української мови, історії української літератури та методики викладання української літератури; кваліфікаційний іспит із англійської мови та методики викладання англійської мови, історії зарубіжної літератури та методики викладання зарубіжної літератури. Затверджені програми підсумкових кваліфікаційних іспитів оприлюднені на сайті (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/70733>). ЕГ ознайомилася зі структурою програми ПККІ і засвідчує відповідність заявлених програмних результатів навчання в результаті вивчення навчальних дисциплін та сформованих компетентностей, передбачених ОП.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час акредитаційної експертизи ЕГ встановлено, що зазначені у ВСО відомості щодо проведення контрольних заходів відповідають дійсності, правила є чіткими, зрозумілими та своєчасно доведеними до відома здобувачів вищої освіти. Процедура організації та проведення контрольних заходів регламентується низкою документів: Положенням про порядок та методику проведення семестрових екзаменів та заліків (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952>), Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи Екзаменаційної комісії у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11070>), Положенням про організацію освітнього процесу () тощо. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<http://surl.li/uvcv>), іспити та заліки проводяться згідно з розкладом, із яким працівники деканату ознайомлюють учасників освітнього процесу за місяць до початку семестрового контролю. На сайті філологічного факультету розміщується загальнодоступна інформація про терміни та форми контрольних заходів. За свідченням фокус-груп екзаменатори дотримуються об'єктивності, що забезпечується рівними для усіх здобувачів умовами проведення заліків та екзаменів, заздалегідь оприлюдненими критеріями оцінювання, термінами проведення контрольних заходів і їхніх результатів. Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964>) визначає процедури запобігання та вирішення конфлікту інтересів. Здобувачі підтвердили ЕГ про те, що поінформовані про можливі запобігання та врегулювання конфлікту інтересів в разі наявності скарг, щодо необ'єктивності підсумкового оцінювання. Результати оцінювання здобувачів обговорюються на засіданні кафедр та вченої ради факультету за участю представників студентського самоврядування. Під час виникнення конфліктної ситуації за заявою студента / викладача декан факультету створює комісію (завідувач кафедри, її викладачі, представники деканату, профспілкового комітету, органу студентського самоврядування) для складання іспиту/заліку. За період навчання на ОП процедури запобігання, врегулювання конфлікту інтересів не застосовувалися. Процедури повторного проведення контрольних заходів за ОП застосовуються після кожної екзаменаційної сесії шляхом складання графіка ліквідації заборгованостей та оформлення відповідної відомості. Здобувачі бакалаврського рівня вищої освіти, які під час підсумкового (семестрового) контролю одержали незадовільну оцінку не більше ніж із трьох дисциплін, мають право ліквідувати академзаборгованість у визначені терміни. Перескладання іспитів та заліків із однієї дисципліни допускається не більше двох разів: уперше – викладачеві, удруге – комісії під керівництвом завідувача кафедри, за якою закріплена дисципліна. Здобувачів, які не ліквідували академзаборгованість у встановлені строки, відраховують з університету.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Вивчивши матеріали звіту СО за Критерієм 5 та опрацювавши відповідні сторінки на сайті УжНУ, ЕГ дійшла висновку, що ЗВО сповідує політику академічної доброчесності. Підтвердженням тому є відповідні документи, оприлюднені на сайті ЗВО: Положення про академічну доброчесність (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/34872>), Етичний кодекс ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/34871>). Здобувачі освіти під час зустрічі з ЕГ поінформували про те, що перевірка кваліфікаційних робіт на плагіат здійснюється за допомогою ліцензійного програмного забезпечення, використовується система Strikeplagiarism.com, Unicheck. Для учасників освітнього процесу перевірка на плагіат здійснюється безкоштовно, у тому числі, повторно. Також викладачі заохочують здобувачів до участі у курсах із академічної доброчесності на сайті Прометеус, Едера, що підтверджено відповідними сертифікатами. Водночас, ЗО під час зустрічі зазначили і про співпрацю з проектом «Сприяння академічній доброчесності в Україні» (SAIUP) (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/osvita-povinna-buti-spravzhnoyu-a-ne-imitovanoyu-perekonani.htm>). Завдяки цій співпраці систематично відбуваються тренінги, лекції, круглі столи тощо. У 2023 р. у ЗВО відбувся всеуніверситетський тренінг «Академічна доброчесність – запорука якісної освіти» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/v-uzhnu-proveli-trening-akademichna-dobrochesnist-zaporuka-y.htm>. Внаслідок активних інструктивних заходів із протидії запозичень, плагіату серед здобувачів ОП порушення академічної доброчесності не зафіксовано. В УжНУ діє Комісія з питань етики та академічної доброчесності, яка уповноважена здійснювати контроль за порушенням академічної доброчесності. Однак, ЕГ проаналізувавши відповіді ЗО, отримані під час фокус-груп, хоче акцентувати увагу, що термін “академічна доброчесність” виходить за межі поняття “плагіат” і рекомендує ЗВО ввести до практик побудови академічно доброчесного середовища окреме анкетування для моніторингу обізнаності та дотримання членами академічної спільноти понять та принципів академічної доброчесності з метою з’ясування прогалин у відповідних знаннях ЗО та планування подальших кроків щодо усунення таких прогалин.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильних сторін ЕГ не зафіксовано, оскільки ОП за Критерієм 5 не вирізняється конкретними особливостями, що зумовлюють її переваги, а наявні є нормою і відповідають Критерію 5. З позитивних практик слід відмітити наявну чітку та зрозумілу політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми, системні заходи щодо популяризації принципів та засад академічної доброчесності, яка відповідає нормативним законодавчим документам і реально реалізується на ОП через загальноуніверситетські лекції, заходи з питань академічної доброчесності, інформування викладачами, проходження онлайн-курсів з дотримання академічної доброчесності всіма здобувачами освіти тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: Хоча ЗВО робить чимало зусиль для формування академічнодоброчесного середовища, деякі здобувачі освіти демонструють фрагментарне розуміння понять та принципів академічної доброчесності ЕГ рекомендує провести до кінця 2023-2024 н.р., а потім на постійній основі здійснювати анкетування здобувачів освіти та НПП з питань обізнаності та дотримання принципів академічної доброчесності, з метою зміцнення та позиціонування принципів академічної доброчесності серед ЗО та НПП, а також для планування подальших кроків щодо усунення. Результати анкетування оприлюднювати на сайті ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Контрольні заходи, система оцінювання здобувачів та позиція щодо академічної доброчесності за ОП відповідають вимогам критерію. Вирішальними в оцінюванні цієї ОП за Критерієм 5 на рівні відповідності "В" стали підкритерії

5.1, 5.2, 5.3, які цілком відповідають вимогам; підкритерій 5.4 загалом відповідає вимогам. Зокрема, у ЗВО визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів та включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Також форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів освіти оприлюднюються заздалегідь, є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити результати навчання здобувачів освіти до кожного ОК освітньої програми. Наявні пропозиції містять рекомендаційний характер, які допоможуть виявити проблеми в розбудові та зміцненні наявного академічно-доброчесного середовища в ЗВО та можуть бути реалізовані впродовж I семестру 2024-2025 н.р.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Відповідно до «Положення про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/46615>) конкурсний відбір НПП відбувається на засадах відкритості, законності, чесності, об'єктивності та обґрунтованості рішень конкурсної комісії. Відділ кадрів оголошує конкурс на заміщення вакантних посад (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_personal/vacancies). Претенденти повинні відповідати вимогам, кандидатури обговорюються на засіданні кафедри. Під час зустрічі з академічним та допоміжним персоналом ЕГ переконалася у тому, що конкурсна комісія ухвалює рекомендації стосовно претендентів, передає їх на розгляд вченої ради УжНУ (на посаду завідувача кафедри) або вченої ради факультету (на посади професорів, доцентів, викладачів, асистентів). Професіоналізм НПП підтверджують їхні публікації, участь у науково-практичних конференціях, проходження наукових стажувань (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/52765>; <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/52832>). Проте на думку ЕГ ОК20 потребує публікаційної активності НПП, який забезпечує дану дисципліну фаховими публікаціями методичного характеру. ОК4 - дослідження проблем сучасного діловодства, ОК25 потребує зорієнтування на фахові публікації НПП, який забезпечує НД, з риторичної майстерності майбутніх учителів. В ОК 7 виявлена невідповідність у частині “Відповідність освітньої та/або професійної кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників освітньому компоненту визначається: щонайменше п'ятьма публікаціями у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection, протягом останніх п'яти років” що містить 1 монографію, 1 фахову публікацію та 1 методичний посібник. Про рівень професіоналізму викладачів свідчить і аналіз анонімного анкетування здобувачів та випускників, що навчалися на ОП. Результати опитування розміщені на сайті ЗВО: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/69490>; <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/69489>. Також, НПП проходять підвищення кваліфікації, що дозволяє удосконалювати навчальні курси. Так, викладач ОК26 пройшов Науково-педагогічне стажування (180 академічних годин) (2021 р.), в Університеті фінансів, бізнесу та підприємництва (м. Софія, Болгарія), ОК10 - науково-педагогічне стажування «Педагогічні проблеми формування сучасного фахівця, досвід ЄС» (2021, Бая-Маре, Румунія), 180 годин та ін. Окрім цього, НПП вчителями в ЗЗСО та фахової передвищої освіти: О.Ігнатович, О.Кузьма, Р.Луканинець, О.Товт, І.Філак, О.Миголинець та ін., що також є свідченням професійної відповідності на даній ОП в умовах підготовки майбутнього вчителя.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

ЕГ підтверджує, що процедури конкурсного добору НПП, регламентовані Положенням про конкурсний відбір (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/46615>) є прозорими, оприлюднені на сайті ЗВО і дають змогу забезпечити необхідний рівень професіоналізму викладачів для успішної реалізації освітньої програми. У процесі конкурсного добору враховується якість науково-дослідної та навчально-методичної діяльності викладачів, результати стажувань і підвищення кваліфікації, відповідність освітньої та/або професійної кваліфікації освітнім компонентам, які забезпечує науково-педагогічний працівник, витяг з протоколу засідання кафедри з обговоренням відкритого заняття тощо.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Під час зустрічей із фокус-групами ЕГ встановлено, що на етапі оновлення ОП роботодавці приймали активну участь як в її обговоренні (підкріплено протоколами кафедри), так і на етапі долучення до співдії під час її реалізації. Зокрема, Чепура Л.М., директорка КЗ Іршавський ліцей № 1 зазначила про постійну і систематичну співпрацю з факультетом ще зі студентських років, зацентувала на тому що її думка щодо необхідності впровадження пропедевтичної практики на 3 курсі була врахована, що дозволить здобувачам вищої освіти краще підготуватися до ведення власних уроків під час педагогічної практики. Водночас, роботодавці засвідчили про постійну співпрацю з викладачами і здобувачами під час спільних засідань кафедри, звітних конференцій із педагогічної практики, круглих столів, науково-практичних конференцій тощо, що дозволяє залучати здобувачів освіти до педагогічного досвіду регіону, адже це і методисти, і вчителі-практики, що працюють в НУШ, і вчителі, що мають звання “Учитель

року” (за словами Я. Сивохопа, директора Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти). Водночас, роботодавці беруть активну участь і у постійному моніторингу задля удосконалення освітнього процесу (звіти на сайті ЗВО), що враховується кафедрою також при формуванні ОК ОП та коригуванні змісту робочих програм.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Ід час здійснення акредитаційної експертизи ЕГ переконалася у взаємодітримці ОПП та активній співпраці з професіоналами-практиками, представниками роботодавців. Зокрема, проведені гостьові навчальні заняття гарант та група забезпечення активно висвітлюють на офіційній сторінці університету та фейсбук-сторінках. Здобувачами освіти та випускниками засвідчено практики проведення лекцій, тренінгів, вебінарів стейкхолдерами, зокрема, зустріч з вчителями української мови і літератури О. Буняк (https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbido2tWj53yuuyqizG9kVB86QwhczNXF7NhcaYoKFK2kzuqMTNJcD1BeuNuUFFmpg5iV5fWl&id=100008593834177), Д. Тодером. (<https://www.facebook.com/share/p/axLbn1TtVPCo1AqL/?mibextid=WC7FNe>). Залучення експертів, фахівців-практиків відбувається також у межах проєктів, на майстер-класах, зустрічах з творчими особистостями, фахівцями-філологами та ін.: (<https://www.facebook.com/share/254BmtKVqf2tkCAw/?mibextid=WC7FNe>), (https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbido33EMtsaiXDpCYiNBC4pEb4k36BgR5Ui3MV23iQd5YXWMMaGGojEc5gJoRLjSYYe7l&id=100010009513553), (https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbido2wAiB4oboV4trSYY5M6oxqZnw2gAnfwtMkW8JjYVQgyWTXThJPDZZ8JkG32eMjmc3l&id=100010641395250): зустріч з носіями мови у двомовному проєкті з медіаграмотності: WOA (<https://www.facebook.com/100005711523739/posts/pfbido2KMkk4eFSx1K9t9iVq4b45G54kLEG5wSBH3FWHDCSM61oYmHmwFtXu44tWttt8j5ql/>), (<https://www.facebook.com/100010641395250/posts/pfbido2XZmFMJZFjENsrqC3AeU49DnfiSGfkWKhWPDN1V6FGDtdLebXNUq7d8o7RU47ffaUl/>). Здобувачі вищої освіти схвально оцінюють такі практики.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЕГ під час проведення акредитаційної експертизи, пересвідчилася, що у ЗВО налагоджена система професійного розвитку викладачів. Під час зустрічей з гарантом, НПП, академічним персоналом було з'ясовано, що в університеті створені умови для стажування в Україні і за кордоном (крім держав, що визнані ВР України державами-агресорами чи державами-окупантами) згідно з Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних і НПП УжНУ, Статуту ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5950>). Професійний розвиток викладачів здійснюється й на освітніх платформах Prometheus, EdEra тощо (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/52765>; <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/52832>). Викладачі постійно вдосконалюють рівень володіння іноземними мовами: Венжинович Н. – словацька мова, В2; Тиховська О. – чеська мова, В2; Харківська О. – англійська мова, С1; Негер О. – англійська і словацька мови, В2. УжНУ стимулює НПП до підвищення педагогічної майстерності та кваліфікації відповідно до Положення про рейтингування (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/29355>) та Розпорядження про преміювання авторських колективів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/33679>). Професіоналізм НПП розвивається через проведення наукових заходів, наприклад, форуму “Освітняні Західної України”. НПП працівники одностайно відзначили внутрішньоуніверситетське навчання для НПП від Центру інформаційних технологій в умовах дистанційного навчання.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Під час проведення експертизи ЕГ пересвідчилася, що у ЗВО здійснюється стимулювання розвитку викладацької майстерності. ДВНЗ «УжНУ» стимулює НПП до підвищення педагогічної майстерності та кваліфікації відповідно до Положення про рейтингування (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20421>) та Розпорядження про преміювання авторських колективів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/17154>). Запровадження системи рейтингування НПП спрямоване на підвищення їхньої мотивації, є підставою для матеріального заохочення – нагородження грамотою, преміювання, встановлення надбавок до заробітної плати, представлення до присвоєння почесних звань. Н.Венжинович отримувала надбавку до заробітної плати за рейтинг ТОП-100 НПП протягом 2019-2023рр, О.Тиховська - 2018-2019, 2021-2023рр. Монографії Н.Венжинович «Фраземіка української літературної мови в контексті когнітології лінгвокультурології» (2018), І.Сабадоша «Українські назви рослин: Історія, етимологія» (2020), О.Тиховської «Магія та міфологія в українському фольклорі Закарпаття: етнопсихологічний аспект» (2021) були відзначені призовими місцями і грошовою премією на щорічних Конкурсах на кращу монографію («Краща монографія 2018»; «Краща монографія 2020»; «Краща монографія 2021»). Керівництвом ДВНЗ «УжНУ» передбачене преміювання за статті, які опубліковані в журналах, що входять до науково-метричної бази даних Scopus і Web of Science (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/pro-premyuvannya-avtorskih-kolektiviv-zapublikatsiji-yaki-vklyu.htm>). Викладачі були нагороджені грамотами Закарпатської ОДА (А.Вереш, А.Галас, О.Ігнатович, О.Пискач) та ін.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

На думку ЕГ позитивною практикою ЗВО є стимулювання розвитку викладацької майстерності викладачів. Зокрема, наявна система преміювання НПП за статті, опубліковані в журналах, що входять до науково-метричної бази даних Scopus і Web of Science; переможців конкурсів монографій, підручників, надбавка до заробітної плати за високі рейтингові показники, 13 зарплата усім НПП тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: Тематичний діапазон публікацій НПП не завжди відповідає профілю навчальних дисциплін, які вони викладають. ЕГ рекомендує посилити публікаційну активність НПП у контексті публікацій, пов'язаних із профілем навчальних дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Під час здійснення акредитаційної експертизи, ЕГ встановлено, що реалізація ОП відповідає вимогам критерію 6: професійна та академічна кваліфікація викладачів дозволяє досягти мети програми й ПРН; адміністрація ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів, через матеріальні і нематеріальні заохочення стимулює до підвищення кваліфікації; конкурсний відбір викладачів є прозорим; налагодженою і системною є співпраця із роботодавцями, стейкхолдерами, які залучаються до організації освітнього процесу та обговорення ОП. Вирішальними в оцінюванні цієї ОП за Критерієм 6 на рівні відповідності "В" стали підкритерії 6.5 та 6.6, які цілком відповідають вимогам; підкритерії 6.1, 6.2, 6.3, 6.4 загалом відповідають вимогам. Рекомендації ЕГ щодо удосконалення ОП за Критерієм 6 можна реалізувати впродовж 2024-2025 навчального року.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

У межах акредитаційного візиту ЕГ здійснила огляд інфраструктури та матеріально-технічних ресурсів УжНУ, що сприяють якійсь реалізації ОП. Так, у режимі відеоконференції продемонстровано аудиторії № 420, 429, 436, у яких наявна мультимедійна техніка. Окремо облаштовано комп'ютерний клас. У спеціалізованих аудиторіях, як-то імені проф. С.П.Бевзенка, бібліотека В.В.Німчука, музей-колекція Олени Рудловчак, розміщено колекції книг та відповідні експонати. У цьому ж корпусі доступна бібліотека. Здобувачі продемонстрували обізнаність й у користуванні репозитарієм. Для забезпечення освітнього процесу в дистанційному режимі здобувачі вищої освіти та науково-педагогічні працівники використовують курси, розроблені в системі Moodle - їх наповненість та активність продемонстровані на прикладі кількох освітніх компонент. Огляд гуртожитку, простору для дозвілля, відгуки здобувачів про зручність створених умов та подальше вдосконалення, зокрема проведення ремонтних робіт з утеплення фасаду, свідчать про те, що наявне середовище та забезпечення сприяють реалізації ОП і заклад готовий покращувати вже створені умови.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Учасники освітнього процесу мають вільний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для реалізації ОП. Здобувачі вищої освіти можуть безкоштовно відвідувати курси іноземної мови, гуртки. Перевірка робіт на унікальність відбувається теж на безоплатній основі.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Створені умови є безпечними для здобувачів вищої освіти. В умовах воєнного стану враховують можливість проведення аудиторних занять, що дозволяють за потреби забезпечити всіх учасників освітнього процесу перебуванням в облаштованому укритті.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Здобувачі вищої освіти можуть отримати допомогу від профспілкової організації студентів (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-stud_union_comm), звернувшись, зокрема й анонімно, до соціально-психологічної служби (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/deps-centre_psy). Необхідна інформація щодо освітнього процесу розміщена в розділі “Інформація для студентів” на сторінці філологічного факультету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/52361>) та на інформаційних стендах, що були продемонстровані під час огляду матеріально-технічної бази. Здобувачі зазначили, що оперативно отримують відповіді на питання, перебувають на зв'язку з адміністрацією, можуть звернутися до куратора академічної групи.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В УжНУ створено належні умови для реалізації прав на освіту особами з особливими освітніми потребами. У межах огляду матеріально-технічної бази було продемонстровано кнопку виклику та пандус на вході в корпус, ліфт, просторі коридори та аудиторії. За потреби такі особи можуть отримати допомогу чи супровід відповідно до Порядку супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22035>).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Доступні на сайті Етичний кодекс (<https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/22896>), інформація про антикорупційні заходи (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/22893>), Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964>) відображають права та обов'язки учасників освітнього процесу, механізм дій у випадку виникнення конфліктної ситуації. Як зауважили здобувачі, вони мають можливість залишити звернення в кількох скриньках довіри.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Матеріально-технічна база (аудиторії, укомплектовані мультимедійними засобами, комп'ютерний клас), інформаційне та методичне забезпечення (інформаційні стенди, ресурси бібліотеки УжНУ, дистанційні курси на MOODLE), наявність умов для осіб із особливими освітніми потребами (зокрема, пандус, кнопка виклику) та для дотримання безпеки (облаштоване укриття) повністю сприяють реалізації ОП. Факультетські книгозбірні та музей-колекція посилюють підготовку вчителя-словесника.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Рекомендуємо розглянути можливість доповнити анкету для здобувачів вищої освіти питаннями щодо задоволеності матеріально-технічною базою, інформаційно-консультативною та соціальною підтримкою.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Вирішальною в оцінюванні на рівні В є відповідність п.7.1.-7.6. змісту і вимогам Критерію 7 та відсутність інноваційних практик. Підсилюють обґрунтування рівня відповідності зазначені сильні сторони щодо облаштування комфортного, безпечного та доступного освітнього простору, належного технічного, інформаційного та методичного укомплектування, наявності факультетських локацій, що позитивно впливають на підготовку вчителів-словесників - аудиторій-бібліотек і музею-колекції.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Відповідно до Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>) в УжНУ дотримуються визначених процедур щодо перегляду та вдосконалення ОП. Протоколи засідань робочої групи засвідчують системну роботу за участі стейкхолдерів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/70681>). Обговорення ОП та внесення пропозицій під час попередніх переглядів відображено у протоколі від 17.12.2021 р. №3; урахування пропозицій стейкхолдерів - у протоколі від 07.02.2022 р. № 4; обговорення ОП на розширеному засіданні робочої групи роботодавцями та вчителями-практиками - у протоколі від 01.06.2023 р. № 10, від 28.09.2023 р. № 11; аналіз результатів опитування - у протоколі від 18.12.2023 р. № 14. Проект ОП 2024 р. вчасно оприлюднений для громадського обговорення. Порухи на засіданнях робочої групи питання щодо окремих змін простежено в проекті ОП, де порівняно з редакцією 2023 р. пропонують збільшити на 0,5 кредити ОК 14 Психологія, додано ОК 26 Інклюзивна освіта (3 кредити), ОК 27 Основи медичних знань та охорони здоров'я (3 кредити), практичну підготовку запропоновано у форматі ОК 30 Виробнича (педагогічна) практика у закладах загальної середньої освіти (6 кредитів) і ОК 31 Виробнича (педагогічна) практика у закладах фахової передвищої освіти (3 кредити). Система анкетувань усіх зацікавлених сторін та аналіз їх результатів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/52705>) дозволяє відстежувати оцінювання якості ОП та внесені пропозиції. Залученість здобувачів вищої освіти, випускників і роботодавців до зазначених процесів підтверджено в межах бесід із фокус-групами. Отже, ЕГ констатує дотримання визначених процедур моніторингу та перегляду ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти долучені до процесів моніторингу та періодичного перегляду ОП. В опитуванні за 2022 р. узяли участь 23 студенти, більшість яких оцінили ОП 4 балами з 5 максимальних (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/56049>), у 2023 р. 84,5% від 64 респондентів оцінили ОП 4 і 5 балами (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/69490>). Позитивна динаміка має місце в питанні щодо достатності практичної навчання англійської мови: якщо у 2022 р. 78,3% засвідчили недостатність, то у 2023 р. показник якісно змінився на 78,1 % здобувачів, задоволених такою підготовкою. Також збільшилася кількість здобувачів, долучених до наукової роботи. З огляду на оприлюднені результати анкетування третина опитаних (2022 р.) і 20% (2023 р.) вважають, що ОП слід доповнити новими дисциплінами, однак конкретних пропозицій чи розгорнутих відповідей на питання не подано. Однак інші процедури відображають внесення таких рекомендацій: здобувачка, яка входить до робочої групи, на засіданні запропонувала додати вибіркові компоненти - «Соціолінгвістика», «Історія мовної політики» (протокол від 18.12.2023 р. № 14 - <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/70695>), що підтверджено й у межах зустрічей із фокус-групою. Отже, здобувачі долучені до процедур моніторингу та перегляду ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час бесіди роботодавці позитивно оцінили ОП, відзначили її актуальність у полікультурній області. Висловити думку щодо ОП учасники цієї фокус-групи можуть, узявши участь в опитуванні, доступному на сайті (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeB3J2Pp_Pc9qPsIEBxB4vHHYhM6NXuBCG5QZ8pQzmiwofGXg/viewform). За результатами опитування у 2022 р. долучилось 2 особи (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/56046>), зазначивши, що частково мали можливість подавати пропозиції, у 2023 р. кількість респондентів зросла до 6 з позитивною динамікою відповідей (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/69491>). Із-поміж указаних пропозицій найбільше стосуються цифровізації та освітніх трендів. У межах зустрічі учасники фокус-групи також висловили пропозицію щодо збільшення практичної та методичної підготовки. Участь роботодавців і вчителів-

практиків у розширеному засіданні робочої групи ОП відображена у протоколі від 01.06.2023 р. № 10. Пропозиції вчителів-практиків щодо методичної підготовки, готовності до англійської комунікації та застосування ігрових технологій на уроках зафіксовані у протоколі від 28.09.2023 р. № 11.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У закладі є Міжнародна асоціація випускників (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/university-int_alum_assoc). Під зустрічі з випускниками ОП ЕГ переконалася в тому, що комунікацію налагоджено. На сторінці філологічного факультету розміщено анкету для випускників (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScYVrVWSXh-smRhNPqZbeVkaHq4aJhxf7vEAbSSXencxhi3gQ/viewform>). Згідно з аналітичним звітом у 2022 р. в опитуванні взяли участь 7 випускників (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/56048>), у 2023 р. - 17 (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/69489>). Загалом результати є позитивними й відображають задоволеність випускників ОП. Серед пропозицій щодо доповнення ОП освітніми компонентами у 2022 р. названо інформаційні технології та методики, у 2023 р. запропоновано низку навчальних дисциплін, що посилюють мовну, психологічну підготовку, спрямували увагу на критичне мислення і громадянську освіту. Окреме опитування присвячено педагогічній практиці, у якому в 2023 р. взяли участь 13 респондентів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/69492>). Обсягом і підготовкою до практики респонденти задоволені. Серед пропозицій, що мали місце найчастіше, також було додавання психології, зокрема дитячої, увага до критичного мислення, інклюзивної освіти. Під час спілкування з фокус-групою так само зроблено акцент на освітніх компонентах психолого-педагогічного циклу, інформаційних технологіях. Випускники підтвердили, що зв'язок із закладом триває: їм надсилають покликання на гугл-форму для опитування, запрошують на розширені засідання. Одна із випускниць розповіла, що її пропозицію збільшити кількість годин на вивчення англійської мови та її методики було враховано. Також випускники, які стали фахівцями-практиками, проводять зустрічі для здобувачів, які навчаються на ОП (https://www.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbido2YC2DspmXnjbDfd4kyft3cTeqS4GrFrdYhoDEUNtvZDmuvwrhWXqEcjs1Vheu9g5l&id=100010009513553; https://www.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbido2tWj53yuyqizG9kB86QwhczNXF7NhcaYoKFK2kzuqMTNJcD1BeuNuUFFmpg5iV5fWl&id=100008593834177).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Під час бесіди з адміністративним персоналом з'ясовано, що структурні підрозділи навчальної частини УжНУ систематично співпрацюють із факультетами, проводячи зустрічі (мінімально - двічі на рік), надаючи гарантам ОП результати опитувань здобувачів, випускників і роботодавців. Забезпечується дотримання процедур моніторингу та перегляду ОП. У контексті ОП, як зазначено у відомостях самооцінювання, звернено увагу на публікаційну активність НПП у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science, та компенсацію часу, втраченого через повітряні тривоги, шляхом використання курсів у Moodle. Щодо першого випадку, в УжНУ є практика заохочення НПП-авторів таких публікацій, що може стимулювати до посилення роботи в цьому напрямі. Щодо другого випадку, під час огляду МТБ викладачі демонстрували свої курси в Moodle, здобувачі зазначали, що користуються Moodle. Тому можна говорити, що в закладі створено можливості і є приклади їх використання для усунення недоліків.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП є первинною. Однак у закладі орієнтуються на досвід акредитації ОП за такою ж спеціальністю на другому (магістерському) рівні вищої освіти.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Дотримання процедур, визначених Положенням про моніторинг якості освітнього процесу в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/6141>), Положенням про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>), діяльність відділу моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/14819>) сприяють безперервному розвитку ОП в умовах сформованої культури якості. Варто відзначити систему опитувань, спрямованих на виявлення оцінок та рекомендацій здобувачів, випускників і роботодавців щодо якості ОП та їх

урахування. На сайті філологічного факультету представлено як анкети, так і аналітичні звіти за 2022, 2023 р. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/52705>). Загальноуніверситетські опитування стосуються організації освітнього процесу, академічної доброчесності (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/14819>).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильною стороною є системна взаємодія закладу з усіма зацікавленими особами, що підтверджено протоколами засідань робочої групи ОП, до яких входять представник здобувачів, випускники та роботодавці, участю респондентів у щорічних анкетуваннях щодо якості ОП, відгуками учасників фокус-груп. Конкретні приклади врахування пропозицій стейкхолдерів, зустрічі здобувачів вищої освіти з фахівцями-практиками на актуальні теми про роботу вчителя в сучасній школі свідчать про наявність позитивних практик, що сприяють покращенню якості ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Рекомендуємо звернути увагу на типові пропозиції, що перегукуються у відгуках усіх стейкхолдерів, для їх доцільного врахування у новій редакції ОП. Також варто проаналізувати причини окремих поодиноких невисоких оцінок або відповідей “частково / не знаю”, отримані за результатами анкетування здобувачів вищої освіти, задля посилення окремих аспектів реалізації ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Вирішальними в оцінюванні на рівні В є повна відповідність п.8.1.-8.6., загальна відповідність п.8.7. змісту і вимогам Критерію 8 та відсутність інноваційних практик. Зазначені сильні сторони відображають реалізацію процедур моніторингу та перегляду ОП у вигляді підготовки проекту ОП та його громадського обговорення, проведення засідань робочої групи ОП за участі здобувачів, випускників і роботодавців, щорічного анкетування всіх стейкхолдерів щодо якості ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Необхідна нормативно-правова база, що відображає права та обов'язки учасників освітнього процесу, є доступною на сайті університету в розділі “Нормативні документи” (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/450>) та на сторінці (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/52361>). Передусім ідеться про Статут (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268>), Етичний кодекс (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22896>), Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>), зокрема п.9.2.1, п.9.3., 9.4., 9.5. Під час спілкування з учасниками фокус-груп фактів порушення визначених правил і процедур не виявлено.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект ОП 2024 р. вчасно оприлюднено на сайті (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/71390>) із зазначенням на титульному аркуші електронної пошти для надання пропозицій і рекомендацій.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Повну інформацію щодо ОП та особливостей її реалізації можна знайти на сторінці кафедри української мови (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/65062>). ОП, навчальні плани, робочі програми, методичні рекомендації, інформація щодо ОК і ВК, університетські положення та низки рубрик, присвячених науковій роботі, неформальній освіті, практичній підготовці, працевлаштуванню тощо, дозволяють сформувати загальне враження та отримати необхідну інформацію щодо навчання за ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Змістове наповнення сайту УжНУ та конкретно сторінки філологічного факультету, зручний доступ до нормативно-правової бази, своєчасне розміщення проекту ОП та повнота інформації щодо чинної ОП і її реалізації дають можливість позитивно оцінити публічність і прозорість.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабка сторона: Збір відгуків та пропозиції до проекту програми здійснюється засобами електронної пошти. ЕГ рекомендує під час наступного перегляду ОП розглянути можливість збирати відгуки на проект ОП не лише за допомогою електронної пошти, а й у інші способи, наприклад, через анкети або форми.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Вирішальною в оцінюванні на рівні В є повна відповідність п.9.1.-9.3. змісту і вимогам Критерію 9 з відсутністю інноваційних практик, про що свідчить інформативність і прозорість сайту УжНУ, на якому розміщено необхідну нормативно-правову базу та інформацію щодо чинної ОП, проекту ОП з можливістю долучитися до обговорення чи оцінити якість шляхом доступного анкетування.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики

аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Плотніков Євген Олександрович

Члени експертної групи

Ячменик Марина Михайлівна

Башманівський Олексій Леонідович

Мандич Тамара Михайлівна